

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: V. A. (alias O. U.),
státní příslušnost Ukrajina

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. X, ze dne 24. května 2021, ve věci mezinárodní
ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 2. 4. 2021 u žalovaného správního orgánu žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).
2. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný zdůraznil, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, která se považuje podle vyhlášky číslo 328/2015 Sb. za bezpečnou zemi původu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti, která je pod správou ukrajinské ústřední vlády a nevztahuje se na něj shora uvedená výjimka. K Ukrajině žalovaný dále uvedl, že Ukrajina ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. V oblastech, které jsou plně pod kontrolou ukrajinské vlády, bezpečnostní složky zaručují dodržování zákonů a z dokumentů je mimo jiné patrné, že bezpečnostní složky obecně zabráňovaly násilí a současná ukrajinská vláda zavádí rozsáhlé reformy ke zlepšení vymahatelnosti práva a ochrany lidských práv, přičemž trvale usiluje o postavení právního státu. Žalobce podle žalovaného neměl nikdy problémy se státními orgány, nebyl kromě placené agitace politicky aktivní a za jediný důvod bránící mu objektivně v návratu do vlasti označil osobní problém kvůli finanční půjčce a s tím spojenou obavu z možného trestního postihu. Problémy se soukromými osobami se však podle odůvodnění napadeného rozhodnutí nepovažují za azylově relevantní. K obavám žalobce žalovaný uvedl, že žalobce má možnost v případě jakýchkoliv problémů v zemi původu využít ochrany kompetentních orgánů vlasti, a to včetně institutu Úřadu ombudsmana, který na Ukrajině dohlíží na dodržování lidských práv. Ode dne 27. 11. 2018 pak na Ukrajině působí také Státní úřad pro vyšetřování, který má v gesci vyšetřování trestných činů příslušníků vyšetřovacích orgánů. Žadatelem prezentované potíže na Ukrajině tak považuje žalovaný za azylově irelevantní a plně řešitelné za pomoci ukrajinského právního řádu. Podle závěru žalovaného žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat, proto jeho žádost podle § 16 odst. 2 zákona o azylu zamítl.
3. Proti výše označenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu. V žalobě vyjmenoval ustanovení správního řádu (zákonu číslo 500/2004 Sb.) a zákona o azylu, která podle jeho názoru žalovaný porušil. Konkrétně žalobce označil § 3 (zjištěný stav nelze považovat za takový, že o něm nejsou důvodné pochybnosti) a § 68 odst. 3 (žalovaný nedostatečně zjistil stav věci, nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem a nedostatečně podložil svá tvrzení) a dále § 16 odst. 2 zákona o azylu (žalovaný podle žalobce nesprávně posoudil podmínky aplikace tohoto ustanovení). Žalobce má za to, že Ukrajinu v jeho případě nelze považovat za bezpečnou zemi původu a žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že unesl důkazní břemeno, když poskytl žalovanému věrohodnou výpověď, kterou žalovaný ani nezpochybňuje a uvedl v ní skutečnosti, které mohou být relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti upozornil, že politický názor je nutné chápat

v širokém slova smyslu a k naplnění termínu „politický názor“ postačí, je-li takový názor žadateli připisován. Žalovaný byl podle žalobce povinen jeho tvrzení řádně zohlednit a řádně se s nimi vypořádat. Žalovaný se však omezil na obecná konstatování a z jeho rozhodnutí nevyplývá individuální posouzení žádosti. K závěru žalovaného o jeho možnosti využít ochrany ze strany příslušných státních orgánů žalobce uvedl, že se žalovaný touto otázkou blíže nezabýval a svůj závěr staví na domněnce, že žalobce nevyčkal na výsledek vyšetřování policie a neposkytl jí tak dostatek času k vyšetření jeho případu. Podle přesvědčení žalobce se však závěr o reálné možnosti ochrany ze strany státních orgánů musí opírat o konkrétní důvody. Žalobce rovněž popřel, že by cílem jeho žádosti byla pouhá legalizace jeho dalšího pobytu na území České republiky a poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Azs 27/2019 – 52, podle kterého skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nepostačuje sama o sobě k zamítnutí žádosti, protože nevylučuje, že žadatel má odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu z azylově relevantních důvodů nebo že by v případě návratu čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil povahu řízení o žádostech žadatelů, kteří pocházejí z bezpečné země původu s tím, že v takových řízeních je na žadateli, aby prokázal, že takovou zemi nelze v jeho případě považovat za bezpečnou, což žalobce neprokázal. Žalovaný si navíc opatřil aktuální informace o Ukrajině.
5. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu ohledně souhlasu s rozhodnutím o věci samé bez jednání v poskytnuté dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil, proto je jeho souhlas s takovým postupem dán; žalobce byl přitom o takovém procesním následku ve výzvě poučen.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 2. 4. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce k žádosti poskytl dne 10. 5. 2021 základní informace, v kolonce státní příslušnost označil Ukrajinu, dále uvedl, že se narodil v obci S. B. (B.) v Zakarpatské oblasti (okres Svaljavsky Rin), ve které měl také poslední bydliště ve vlasti, dále uvedl, že do České republiky přijel koncem roku 2010 autem přes Maďarsko a asi Slovensko, protože chtěl z Ukrajiny zmizet. Ke svým politickým aktivitám uvedl, že byl proti Janukovyčovi, dobrovolně sbíral podpisy od lidí, vozil autem lidi do Lvova a Kyjeva, aby hlasovali proti němu, pomáhal kamarádovi, aby utekl do USA. Jako důvod žádosti uvedl, že když jezdil do Kyjeva ohledně protestů, tak jej tam chytli a zadrželi a po nějaké době jej navštívili, zdali je to on. Měl zastavený barák kvůli půjčce, a tak musel zdrhnout, nevěděl, na koho se obrátit. Řekl to bratrovi, který dělal u policie v Kyjevě. Když jeho bratra v Kyjevě někdo otrávil, tak zdrhl sem. Téhož dne proběhl se žalobcem pohovor, při kterém zopakoval, že byl na Ukrajině politicky aktivní, s kamarádem se při volbách v letech 2008 a 2009 snažil agitovat proti Janukovyčovi a zároveň měl problém ohledně půjčky 12 tis. USD, které měl vrátit a měl slíbené, že mu za aktivity něco prominou. Nad rámec písemných informací uvedl, že mu kamarád zajistil novou identitu. Do České

republiky jezdil pracovat, od roku 2010 se již zpět na Ukrajinu nevrátil, obává se, že jej tam kvůli dluhu zavřou do vězení a budou trestně stíhat, kvůli půjčce v bance. Policie by mu nepomohla, ani bratr mu nepomohl.

7. Součástí spisové dokumentace jsou informace odboru azylové a migrační politiky (OAMP) ze dne 25. 4. 2020 o situaci na Ukrajině (Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby) a ze srpna 2020 (Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu) a dále informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 22. 2. 2021 (Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí). Žalobci byla dne 19. 5. 2021 poskytnuta možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Žalobce přitom dodal, že jej v Luhansku zavřeli kvůli Janukovyčovi s kolegou, který utekl do USA, byli zavřeni 6 dnů na Krymu, kolegovi vzali autobus a už mu ho nevrátí.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného správního orgánu o zamítnutí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany pro její zjevnou bezdůvodnost podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, tj. s ohledem na bezpečnou zemi původu žalobce (Ukrajinu) a skutečnost, že žalobce neprokázal, že v jeho případě Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
9. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
10. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, 3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
11. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu, ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
12. Podle § 2 vyhlášky číslo 328/2015 Sb. Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů (bod 24).

13. Krajský soud úvodem konstatuje, že v napadeném rozhodnutí ani v postupu žalovaného správního orgánu předcházejícímu jeho vydání neshledal žádné procesní vady, které by mohly mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí je přezkoumatelné, jeho odůvodnění obsahuje veškeré povinné náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaný si pro své rozhodnutí opatřil dostatek podkladů, včetně aktuálních zpráv o Ukrajině, tyto důkazy dostatečným způsobem vyhodnotil a vyšel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.
14. K podstatě věci pak krajský soud uvádí, že v posuzované věci podal žádost o udělení mezinárodní ochrany státní příslušník Ukrajiny, kterou Česká republika považuje podle § 2 vyhlášky číslo 328/2015 Sb. za bezpečnou zemi původu, a to s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti, která je pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a patří mezi části Ukrajiny považované za bezpečnou zemi původu (tj. nejedná se ani o poloostrov Krym ani o část Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů). V této oblasti měl také poslední bydliště před odjezdem z vlasti. Žalobce sice při seznámení s podklady rozhodnutí poprvé zmínil v souvislosti se svými aktivitami Luhansk a Krym, z jeho tvrzení ve správním řízení a zejména z žaloby však nevyplývá, že by byl jeho azylový příběh natolik spojen s územími Ukrajiny, které jsou vyjmuty z režimu bezpečných zemí původu, aby v jeho případě nebylo možné vycházet z předpokladu o Ukrajině jako bezpečné zemi. Charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je zdůraznění důkazního břemene ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. To znamená, že žadatel musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2020, č. j. 6 Azs 67/2020-27 nebo ze dne 17. 6. 2020, č. j. 6 Azs 62/2020-27). Jinak řečeno, pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, což je taky případ žalobce, je úkolem žadatele přesvědčit příslušný správní orgán, že jeho mimořádný azylový příběh odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu.
15. Krajský soud sdílí závěr žalovaného, že žalobce neprokázal, že Ukrajinu v jeho případě nelze za bezpečnou zemi původu považovat. Nutno zdůraznit, že samotná žaloba je značně obecná, žalobce v ní dostatečně nereaguje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a jeho tvrzení jsou dokonce v některých částech v rozporu s obsahem spisu. Žalobce podle obsahu správního spisu tvrdil v průběhu správního řízení dva problémy, kterým na Ukrajině čelil. V prvním případě se mělo jednat o zadržení v souvislosti s protesty proti bývalému prezidentovi Janukovyčovi a druhý se týkal jeho půjčky v bance.
16. Pokud jde o první z uvedených problémů, tak žalobce ve správním řízení ani v žalobě netvrdil žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné reálně usuzovat na to, že právě jemu hrozí v případě návratu do vlasti jakékoliv nebezpečí v souvislosti s více než 10 let starými politickými aktivitami, ke kterým mělo navíc dojít za zcela jiné politické situace (jak je všeobecně známo, tak bývalý prezident Janukovyč byl sesazen již v roce 2014), natož aby se jednalo o nebezpečí, pro které by bylo namístě považovat v případě

žalobce domněnku o Ukrajině jako bezpečné zemi původu za vyvrácenou. Za této situace zcela postačí hodnocení žalovaného provedené v posledním odstavci na straně 4 napadeného rozhodnutí týkající se hodnocení Ukrajiny. Z podkladů pro rozhodnutí, které tvoří součást správního spisu, pak považuje krajský soud za vhodné zmínit pasáž z informace OAMP o hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu (část 2. 1 – Dodržování lidských práv), ve které se uvádí, že po pádu režimu prezidenta Janukovyče v únoru 2014 přijala Ukrajina řadu ústavních reforem a reformních zákonů vztahujících se k soudní moci, bezpečnostním složkám nebo policii. Přes některé nedostatky v oblasti lidských práv nedochází na Ukrajině obecně a soustavně k pronásledování, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům, jakkoliv nelze vyloučit v jednotlivých případech excesy. Žalobce netvrdil nic, čím by shora uvedené závěry vyvrátil nebo alespoň zpochybnil a jeho obecně formulované námitky ohledně naplnění termínu „politický názor“ jsou zcela bezpředmětné.

17. Stejně tak se z žaloby nepodává žádná konkrétní hrozba žalobci spojená s jeho půjčkou. Krajskému soudu není vůbec zřejmé, proč by měl být žalobce na Ukrajině v souvislosti s půjčkou stíhán z azylově relevantních důvodů. Nic takového se z žaloby nepodává. Není ani pravdou, že by žalobce při pohovoru před pracovníky žalovaného uvedl, že se obrátil na státní orgány a policie byla nečinná, jak nesprávně tvrdil v žalobě. Krajský soud nic takového v protokole o pohovoru ze dne 10. 5. 2021 nedohledal. Naopak z něj vyplývá, že žalobce na dotaz, zda se obrátil na policii, odpověděl doslovně: „*Policie by mi nepomohla ani bratr mi nepomohl*“. Za této situace již považuje krajský soud závěry žalovaného o podmínkách udělení mezinárodní ochrany v případě hrozby ze strany soukromých osob (str. 5 odst. 2 napadeného rozhodnutí) za nadbytečné, jakkoliv jim v obecné rovině nelze nic vytknout.
18. Krajský soud uzavírá, že žalobci se nepodařilo ve správním ani soudním řízení vyvrátit domněnku o tom, že Ukrajinu lze v jeho případě považovat za bezpečnou zemi původu, a závěr žalovaného o zamítnutí jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu v soudním řízení obstál. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože žalobce v řízení procesně úspěšný ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. nebyl a procesně úspěšnému žalovanému v řízení podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 4. srpna 2021

JUDr. Martin Láníček

[Zadejte text.]

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje